

دانشگاه علوم پزشکی تهران
دانشکده پرستاری و مامایی

**تأثیر آموزش مبتنی بر تئوری رفتار بر برنامه ریزی شده بر ارتقای سلامت
جنسی و باروری زنان مبتلا به اندومتريوز**

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد در رشته مامایی

نگارنده:

نیوشا زندی

اساتید راهنما

دکتر زهرا بهبودی مقدم

دکتر بتول رشیدی

استاد مشاور:

دکتر نمازی

شیما حقانی

۱۴۰۰

چکیده:

مقدمه و هدف: زنان از مهمترین ارکان خانواده و جامعه محسوب می شوند، بهبود سلامت جنسی و باروری در زنان اندومتريوز نه تنها باعث بهبود بقای آن ها بلکه سبب انسجام بیشتر خانواده نیز می شود. به همین منظور این پژوهش با هدف تعیین تاثیر آموزش مبتنی بر تئوری رفتار برنامه ریزی شده بر ارتقای سلامت جنسی و باروری زنان مبتلا به اندومتريوز انجام شد.

روش کار: این مطالعه از نوع کارآزمایی بالینی تصادفی شده بوده است که بر روی ۷۶ زنان اندومتريوز (۳۸ نفر گروه کنترل و ۳۸ نفر گروه مداخله) مراجعه کننده به درمانگاه ناباروری در بیمارستان امام خمینی (ره) تهران انجام شد. تخصیص افراد به دو گروه کنترل و مداخله با استفاده از بلوک چهارتایی تصادفی انجام شد. پرسشنامه جمعیت شناختی، پرسش نامه سازه های مدل و پرسشنامه استاندارد سلامت جنسی و باروری در هر دو گروه قبل از مداخله تکمیل شد. مداخله آموزشی مبتنی بر سازه های تئوری رفتار برنامه ریزی شده جهت بهبود سلامت جنسی و باروری در گروه مداخله در ۴ جلسه، بصورت هفتگی به مدت ۹۰-۱۲۰ دقیقه انجام شد. ابزار پژوهش مجددا در فاصله ی چهار و هشت هفته بعد از مداخله در گروه مداخله و گروه کنترل تکمیل شد. در پایان داده ها با استفاده از نرم افزار SPSS نسخه ۲۴ مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت و به منظور دستیابی به نتایج از آزمون های تی زوجی، تی مستقل، آزمون دقیق فیشر و آزمون مربع کای استفاده گردید.

یافته ها: هر دو گروه شرکت کننده در مطالعه از نظر اطلاعات جمعیت شناختی و مامایی با یکدیگر همسان بودند ($p > 0.05$). قبل از مداخله سلامت جنسی و باروری و تمام ابعاد آن در هر دو گروه یکسان بوده، اما چهار و هشت هفته بعد از مداخله آموزشی سلامت جنسی و باروری و ابعاد آن در گروه مداخله افزایش معناداری داشت ($p < 0.05$). هم چنین سازه های مدل شامل دانش، نگرش، هنجار های انتزاعی و قصد رفتاری بعد از مداخله تفاوت معنی داری نسبت به گروه مداخله داشتند ($p < 0.05$).

نتیجه گیری: نتایج مطالعه نشان داد مداخله مبتنی بر تئوری رفتار برنامه ریزی شده اثربخشی موثری بر سلامت جنسی و باروری زنان اندومتريوز داشته است. هم چنین مداخله توانسته سبب ارتقاء سازه های مدل در این مطالعه شده است. لذا پیشنهاد می شود که این تئوری در آموزش مراقبین بهداشتی و ماما ها به بیماران اندومتريوز در نظر گرفته شود.

کلمات کلیدی: اندومتريوز، تئوری رفتار برنامه ریزی شده، سلامت جنسی و باروری

Teheran University of Medical Sciences
School of Nursing and Midwifery

**Effect of education based on planned behavior
Theory on the promotion of sexual & reproductive
health of women with endometriosis**

**"A thesis submitted as Partial fulfillment of the requirements for the Master of Science
(MSc) Degree"**

By:
Niusha Zandi

Supervisor :
Dr. Zahra Behbodi Moghadm
Dr. Batol Rashidi

Consultant:
Dr. Namazi
Ms. Shima Hagani

2021

Abstract:

Introduction & Objective: Women are one of the most important pillars of the family and society. Improving sexual health and fertility in women with endometriosis not only improves their survival but also increases family cohesion. Therefore, this study was conducted to determine the effect of education based on the theory of planned behavior on promoting sexual health and fertility in women with endometriosis.

Methods: This study was a randomized clinical trial that was performed on 76 women with endometriosis (38 in the control group and 38 in the intervention group) referred to the infertility clinic in Imam Khomeini Hospital in Tehran. The subjects were assigned to the control and intervention groups using a random quadruple block. Demographic questionnaire, model constructs questionnaire and standard sexual and reproductive health questionnaire in both groups were completed before the intervention. The educational intervention based on the structures of the theory of planned behavior to improve sexual health and fertility in the intervention group in 4 sessions, was performed weekly for 120 minutes. The research instrument was completed again at four and eight weeks after the intervention in the intervention group and the control group. Finally, the data were analyzed using SPSS software version 24 and in order to achieve the results, paired t-test, independent t-test, Fisher's exact test and chi-square test were used.

Results: Both groups participating in the study were identical in terms of demographic and midwifery information ($p < 0/05$). Before the intervention, sexual health and fertility and all its dimensions were the same in both groups, but four and eight weeks after the educational intervention, sexual health and fertility and its dimensions in the intervention group increased significantly ($p < 0/05$). Also, the model constructs including knowledge, attitude, abstract norms and behavioral intention after the intervention were significantly different from the intervention group ($p < 0/05$).

Conclusion: The results of the study showed that the intervention based on the theory of planned behavior had an effective effect on sexual and reproductive health of women with endometriosis. Also, the intervention was able to improve the model structures in this study. Therefore, it is suggested that this theory be considered in the education of health care providers and midwives to endometriosis patients.

Keywords: Endometriosis, Planned Behavior Theory, Sexual Health and Reproduction